

Initiatiefadvies van BANSPA inzake het opstellen van het Nederlandstalig luik kwalificatie-tewerkstelling binnen Strategie 2030

Kort

Het Plan Opleiding 2020 kaderde in de Strategie 2025 voor Brussel, die “zal worden verlengd tot 2030 om sturing te geven aan een gekruist beleid inzake werkgelegenheid en beroepsopleiding voor het specifieke vraagstuk van de kwalificaties”.¹ In het kader van die vernieuwde strategie pleiten wij ervoor om ook een Plan Opleiding 2025 (werktitel) te ontwikkelen, dat ditmaal een volwaardig luik over de Nederlandstalige opleidingen bevat.

Met dit initiatiefadvies wil de BANSPA alvast enkele aandachtspunten formuleren voor Brussels minister van Werk Bernard Clerfayt en Brussels minister-president Rudi Vervoort. Wij bepleiten een sterk en kwalitatief Nederlandstalig luik bij dit Opleidingsplan voor Brussel en richten dit schrijven daarom ook aan de Vlaamse minister van Werk Hilde Crevits, Vlaamse minister van Brussel Benjamin Dalle, Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts en VGC-collegelid van Onderwijs Sven Gatz.

De aandachtspunten van BANSPA zijn gebaseerd op de evaluatie van het vorige opleidingsplan, uitgevoerd door Bruxelles Formation en gepresenteerd aan de BANSPA op 11/06/19.

Aandachtspunten

1. De BANSPA vraagt om in het nieuwe Plan Opleiding aandacht te hebben voor de **sturing van het Brussels onderwijs- en opleidingsaanbod**. In het Plan 2020 is de primaire doelstelling het verhogen van de aantallen: 20.000² afzonderlijke werkzoekenden per jaar opleiden vanaf 2020. Belangrijk is echter ook om na te gaan waar de hiaten in het huidige onderwijs- en opleidingslandschap zitten. De BANSPA juicht in deze context toe dat het Brussels regeerakkoord bepaalt dat vanaf 2020 de opgerichte sturingsinstrumenten structureel op elkaar afgestemd zullen worden, met name: “Het Brussels Observatorium voor Werkgelegenheid en Opleiding (view.brussels), de regiedienst voor beroepsopleiding (van Bruxelles Formation) en de Instance Bassin onderwijs-beroepsopleiding-tewerkstelling (IBEFE), alsook de betrokken diensten van

¹ Gemeenschappelijke Algemene Beleidsverklaring van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, p. 21.

² In plaats van de 17.000 in het referentiejaar 2014. Daarnaast zijn ook een toename met 1.000 alternerende leerlingen en de aflevering van 2.000 bewijzen per jaar in het kader van de erkenning van competenties vooropgesteld.

VDAB Brussel. Specifieke aandacht zal uitgaan naar de tewerkstellingskansen in Brussel dat elk onderwijsnetwerk aanbiedt".³

2. Het opzetten van een **schoolverlatersrapport, evenals een studie over de aansluiting van het onderwijs- en opleidingsaanbod met de toekomstige noden van de arbeidsmarkt** is voor ons dan ook prioritair.⁴ Tijdens de vorige legislatuur heeft BANSPA jaarlijks een Kadaster van het Nederlandstalig aanbod Onderwijs-Opleiding in het Brussels hoofdstedelijk gewest opgesteld. Dat biedt een overzicht van het aantal deelnemers, de aantallen per studierichting, beroepsdomein of sector, de types van opleiding en de verhoudingen in een aantal demografische factoren. Voor een optimale afstemming tussen vraag (arbeidsmarkt) en aanbod (onderwijs-opleidingen) dient het kadaster aangevuld te worden met een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de vraag (vacature- of tewerkstellingsanalyse) en het aanbod (afstudeerders, opleidings- en schoolverlaters). Op basis van de gegevens die daaruit voortkomen, kan de sturing van het onderwijs- en opleidingsaanbod geformuleerd worden die de tewerkstelling in de hoofdstedelijke metropool verhoogt en versterkt. De BANSPA bereidt nog een apart uitgebreid advies hieromtrent voor, gebaseerd op overleg met view.brussels.
3. De BANSPA vraagt om een **volwaardig luik over de Nederlandstalige beroepsopleidingen** in het Plan Opleiding 2025 op te nemen. De grote waarde van Nederlandse taalvaardigheid op de Brusselse arbeidsmarkt behoeft geen betoog meer. Het is dan ook cruciaal om blijvend in te zetten op de versterking en uitbouw van het Nederlandstalige opleidingsaanbod en dat zowel voor Nederlandstaligen als voor anderstaligen die kunnen gestimuleerd worden tot een Nederlandstalig beroepsperspectief.
4. De BANSPA is voorstander om een nieuw Plan Opleiding sterk te **verankeren in het economische gewestelijke beleid**. Net zoals bij de oprichting van de Opleidings- en Tewerkstellingspolen (OTP's) moet er een duidelijke link worden gemaakt met de (huidige en toekomstige) economische realiteit en moet er gekeken worden naar de prioritaire sectoren met het grootste tewerkstellingspotentieel. Daarbij zou er ook een link kunnen worden gelegd met de sectoraal facilitator binnen de Economisch-Sociale Raad BHG. Het Plan Opleiding 2025 moet tot slot flexibel kunnen inspelen op economische veranderingen, conform de gezamenlijke tweejaarlijkse arbeidsmarktanalyse van VDAB en Actiris, die om de twee jaar wordt uitgevoerd (met telkens twee jaar prospectie).
5. In het Plan Opleiding 2025 is het belangrijk om de hele **metropolitane regio** in de het plan op te nemen, met aandacht voor de interregionale mobiliteit: de

³ Gemeenschappelijke Algemene Beleidsverklaring..., p. 22.

⁴ Zo'n studies moeten de nodige aanvulling bieden bij het kadaster van het Nederlandstalig aanbod Onderwijs en Opleiding (BANSPA) en het Rapport Analytische Prospectieve (Instance Bassin EFE).

opleidingsbehoefte voor vacatures in de Vlaamse Rand, de impact van doelgroepenkortingen... De opleidings- en tewerkstellingsmogelijkheden overschrijden immers uiteraard de grenzen van het gewest.

6. Voor een goede samenwerking op het vlak van opleiding en tewerkstelling **tussen Brussel en Vlaanderen is een nieuw akkoord noodzakelijk**. Duidelijke afspraken op beleidsniveau zijn nodig om een intensieve samenwerking uit te bouwen en de gezamenlijke problematiek aan te pakken. Vanuit BANSPA roepen we de Vlaamse regering dan ook op om constructief bij te dragen aan voorstellen in het kader van een Plan Opleiding 2025.
7. De BANSPA vraagt om in het nieuwe Opleidingsplan te focussen op **een beperkt aantal prioritaire doelstellingen**. Een overvloed aan doelstellingen en werkgroepen remt de effectiviteit af van de samenwerking tussen de betrokken diensten en partners. De deelname van het Nederlandstalige werkveld wordt ondermijnd als er binnen deze doelstellingen geen prioriteiten en timing worden vastgelegd; zij beschikken in Brussel immers niet over de middelen om een bijzonder groot aantal doelstellingen en werkgroepen op te volgen. Er is dan ook nood aan een methodologie die aangepast is aan de werkomstandigheden van het Nederlandstalig werkveld in Brussel.
8. De BANSPA wil binnen het kader van een duidelijke opdracht over de doelstellingen van dit nieuwe Plan Opleiding verder samenwerken met Instance Bassin EFE. In de vorige legislatuur gaf het kabinet van de minister van Werk reeds de opdracht tot afstemming en samenwerking tussen de BANSPA en Instance Bassin EFE. BANSPA vraagt een vernieuwde bekrachtiging voor een sterkere afstemming en samenwerking tussen beide instanties, waarvoor aangepaste middelen noodzakelijk zijn.

Brussel, 26 november 2019

Voor Banspa,
Vroni Lemeire, voorzitter
Anton Van Assche, ondervoorzitter

Meer info:
Secretariaat BANSPA – Ewoud De Sadeleer
p/a Tracé Brussel vzw
Antwerpselaan 26, 1000 Brussel
T 02 511 99 72
info@banspa.brussels